

vzala v úvahu, právně významná a žal. úřad měl tudíž povinnost se s ní vypořádati. Neučinil-li tak, dopustil se podstatné vady řízení, jež arci **vyplynula z jeho právního názoru**, že zkrácení za žádných okolností nemůže znamenati komunikační nutnost.

Opodstatněna jest i ona námitka vadnosti řízení, jež, souvisejíc s výtkou právě projednanou, uplatňuje, že měření délky sporné cesty nebylo provedeno správně. Žal. úřad nezabýval se obdobnou námitkou odvolání, aniž je patrné, zda tak učinil proto, že ji pokládá snad za nepřipustnou, ježto nebyla přednesena při komisionálním jednání, či snad proto, že není pro rozhodnutí o věci právně významná. Je tedy i v tomto bodě nař. rozhodnutí stíženo podstatnou vadou řízení.

V dalším namítá stížnost, že při posuzování nutné komunikační potřeby sporné cesty bylo přihlíženo jedině k tomu, že pro totéž spojení lze použiti i okr. silnice, aniž byly uvažovány jiné důležité okolnosti, zejména, že sporná cesta svou podstatou lépe vyhovuje pro honění dobytka nežli okr. silnice, že sporné cesty se užívá k chůzi a k jízdě na nádraží v Nepomuku, že pro pěší a pro potahy s hovězím dobytkem je výhodnější cesta polní a lesní nežli okr. silnice, jejíž lepší povrch má význam jen pro rychlá vozidla. Pokud arci stížnost některými těmito vývody vytýká, že byla porušena práva obcí Merčina, Sedliště, Zahradek a Čečovic, slušelo ji odmítnouti pro nepřipustnost podle § 2 zákona o ss, ježto st-lce chybí oprávnění jmenované obce zastupovati, avšak jinak je nutno uznati, že žal. úřad pochybil, nevzav k obdobným námitkám odvolání žádného zřetele. Z nař. rozhodnutí jest ovšem patrné, že žal. úřad nepokládal zmíněné okolnosti vůbec za právně významné, ježto podle jeho názoru nutnost komunikační potřeby není dána již tehdy, jsou-li tu jiné cesty, jež slouží témuž spojení. Než tento právní názor nepokládá soud za správný, neboť při posuzování nutnosti určité cesty nerozhoduje jedině její délka, nýbrž záleží také na jiných ještě okolnostech, které jsou motivem, proč se cesty užívá. Názor tento vyslovil nss již v nář. Boh. A 12.225/35, na jehož důvody se podle § 44 jedn. řádu pro nss odkazuje. Ve smyslu tohoto názoru právního měl žal. úřad povinnost vypořádati se s odvoláním st-lčiným, v němž byly takovéto okolnosti, dosavadní veřejné užívání sporné cesty motivující, uplatňovány. Jestliže tak neučinil, sluší dáti za pravdu stížnosti, že dopustil se i po této stránce vady řízení.

Podle toho, co bylo uvedeno, jsou námitky stížnosti, vytýkající vadnost řízení, vesměs důvodné. Ježto pak ve dvou bodech, shora zjištěných, byla vada řízení způsobena nesprávným právním názorem žal. úřadu, s něhož byla nutná komunikační potřeba sporné cesty posuzována, slušelo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o ss pro nezákonnost.

Č. 12.515.

Š k o l s t v í: * Ustanovením čl. I. § 3 zákona č. 251/1922 Sb. zrušen byl předpis § 6 odst. 5 zákona č. 48/1914 mor. zem. zák. o procentním funkčním přídavku učitelů, pověřených řízením školy měšťanské nebo školy obecné.

(Nález z 24. září 1936 č. 13.307/36.)

V ě c: Ota P. v Hnanicích (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti rozř. min. škol. a nár. osvĕty v Praze z 1. srpna 1933 o funkčním pŕídavku.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: St-I, pověřený jako učitel na dobu školního r. 1932/33 zatímní správou obecné školy ve Frejštejně, dožadoval se substitučního poplatku v částce 50%, resp. 75% ředitelského pŕídavku, dovolává se § 6 posl. odst. zákona z 15. července 1914 č. 48 z. z. mor. Zem. škol. rada v Brně výměrem z 13. února 1933 této žádosti nevyhovĕla z těchto důvodů: »... pŕedpis § 6 zákona z 15. července 1914 č. 48 z. z. byl ustanovením čl. XIV. a § 3 zákona z 13. července 1922 č. 251 Sb. zrušen, jak rozhodl nss nálezem z 6. března 1928 č. 5275/28, avšak nová norma, která by pŕiznávala procentní funkční pŕídavek ředitelům nebo správcům škol správou školy výpomocně pověřeným, nebyla vydána, a to ani za účinnosti zákona č. 104/26 Sb. Vzhledem k této okolnosti nelze se dovolávati čl. 50 prov. pŕedpisu k učit. zákonu, nehledĕ ani k tomu, že náhradu za zastupování ředitelů (správců škol, řídících učitelů) nelze ztotožňovati s pojmem služebních výloh, o nichž pojednává § 27 učit. zákona.«

Odvolání st-lovo do tohoto výměru bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodů napadeného výměru.

Rozhoduje o stížnosti podané do tohoto rozhodnutí, řídil se nss těmito úvahami:

Potvrdiv rozhodnutí první stolice z důvodů v něm uvedených, pŕezval žal. úřad důvody ty za své. Stížnost brojí proti názoru v důvodech těch obsaženému pŕedevším úvahou čerpanou z doslovu § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor.; poukazujíc k tomu, že poslední odstavec cit. pŕedpisu upravuje otázku nároku učitelů (ne ředitelů, resp. správců škol), kteří byli pověřeni správou školy toliko prozatímnĕ nebo výpomocně za odměnu tam uvedenou, tvrdí, že pŕedpis ten nemůže odporovati ustanovení § 3 zákona č. 251/1922 Sb., který upravuje toliko otázku funkčního pŕídavku ředitelů a správců škol, a že proto nebyl poslední odstavec § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor. zrušen článkem XIV. zákona č. 251/1922 Sb. Tato argumentace nebĕře však zřetel ani ke genesi § 3 zákona č. 251/1922 Sb., ani k jeho znĕní a tím vytvořenému pomĕru tohoto pŕedpisu k ustanovení § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor.

Jak patrnó z obsahu zákona č. 274/1919 Sb., provedl zákon ten prvou soubornou úpravu služebních pŕíjmů a výslužného učitelstva veřejných škol národních v t. zv. zemích historických. Vůdčí myšlenkou zákona bylo sice uskutečniti v právních a zejména platových pomĕrech učitelstva veřejných škol národních paritu se státními zaměstnanci, nicménĕ podržely dřívĕjší zákony o právních svazcích učitelstva v četných smĕrech platnost a význam. Tak určil pŕedpis § 9 zákona č. 274/1919 Sb., že »ředitelé škol (správcové škol, řídící učitelé a ředitelé škol občanských) mají nárok na činovnické (funkční) pŕídavky . . . podle pŕed-

pisů pro jednotlivé země platných....» Tím zachováno bylo ovšem v platnosti ustanovení § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor., které upravilo otázku nároku na funkční přídavek jako služební příjem osob učitelských za služební činnost jejich, spojenou se správou školy. Při tom vedeno bylo ustanovení to zásadou, poskytnouti nárok jak skutečným učitelům (správcům) škol, tak i učitelům, kteří byli toliko pověřeni správou školy a vykonávali tedy stejnou služební činnost jako skuteční správcové škol. Podle intence uvedeného předpisu není odměna poskytovaná učitelům pověřeným řízením školy svou podstatou i důvodem udělení ničím jiným než funkčním přídavkem a je tedy stejným druhem služebních příjmů učitelstva veřejných škol národních jako funkční přídavek sám. Legislativní myšlenku, vyjádřenou v § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor., nepřevzal však v celé její šíři čl. I. § 3 zákona č. 251/1922 Sb. Podle svého nadpisu »ruší a nahrazuje« tento předpis ustanovení § 9 zákona č. 274/1919 Sb. Ježto § 9 zákona č. 274/1919 Sb. zachoval v platnosti funkční přídavky podle zákonů zemských ve všech jejich formách, tedy i přídavky vyplácené učitelům pověřeným správou školy, ustanovení § 3 čl. I. zákona č. 251/1922 Sb. však ruší a nahrazuje v n k o n c e m tento předpis, sluší mít za to, že odstranilo platnost příslušných ustanovení zemských zákonů o funkčním přídavku ve všech jeho formách vůbec a že upravilo otázku tu od základu znovu. Nárok přiznalo však na rozdíl od zákona č. 48/1914 z. z. mor. toliko ředitelům a správcům škol a pomíjí úplně učitele, kteří byli správou školy toliko pověřeni.

Má-li však čl. I. § 3 zákona č. 251/1922 Sb. jen tento obsah, odporuje jistě § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor. jako předpis starší v celém svém znění a tedy i v odst. 5 zákonu č. 251/1922 Sb., a dopadá potom ovšem naň derogační předpis čl. XIV. zákona tohoto (srov. Boh. A 7124/28). Správnost názoru toho podporuje i úvaha, že bylo zřejmou intencí zákona č. 251/1922 Sb. unifikovati příslušné předpisy zemských zákonů o funkčním přídavku (srov. vlád. návrh zákona, tisk 3724 posl. sněm. str. 19 lit. b § 3) a odstraniti rozdíly, jež v tom směru panovaly v zemi České a bývalé zemi Slezské na jedné straně a bývalé zemi Moravské na druhé straně. Kdežto zemské zákonodárství obou prve jmenovaných zemí neznalo funkční přídavky u učitelů pověřených řízením veřejné školy národní (srov. § 27 zákona č. 86/1875 ve znění zákona č. 16/1903 z. z. čes. a § 28 zákona č. 42/1901 ve znění zákona č. 16/1914 z. z. slez.), poskytoval jim cit. § 6 z. z. mor. nárok na procentuální část přídaveků těch.

Z toho, co uvedeno, vysvítá, že nelze opíratí nárok st-lův na přídavek za vedení správy školy o § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor. Byl-li však § 6 zákona toho zrušen již zákonem č. 251/1922 Sb., nedopadá argumentace stížnosti, opřená o zákon učitelský č. 104/1926 Sb., na daný případ, a nebylo proto třeba výtkami jejími se dále zabývat. Totéž platí i o oné části stížnosti, která se dovolává čl. X. zákona č. 251/1922 Sb. a z něho dovozuje, že předpis § 6 zákona č. 48/1914 z. z. mor. zůstal platnou normou i po vydání zákona č. 251/1922 Sb.